

YLEISSOPIMUS ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta

I artikla

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan sellaisten välitystuomioiden tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon, jotka on annettu jonkin muun valtion alueella kuin sen, missä välitystuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyydetään, ja jotka ovat aiheutuneet luonnollisten tai oikeushenkilöiden välisistä riitakysymyksistä. Sitä sovelletaan myös välitystuomioihin, joita ei pidetä kotimaisina välitystuomioina siinä valtiossa, missä niiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyydetään.
2. "Välitystuomiolla" tarkoitetaan, paitsi erityistä tapausta varten määrättyjen välimiesten antamia välitystuomioita, myös sellaisten pysyvien välityselinten antamia välitystuomioita, joiden puoleen sopimuspuolet ovat kääntyneet.
3. Jokainen valtio voi allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen tahi tehdessään X artiklan edellyttämän ilmoituksen sen soveltamisalan laajentamisesta, vastavuoroisuuden perusteella ilmoittaa soveltavansa yleissopimusta ainoastaan toisen sopimusvaltion alueella annettujen välitystuomioiden tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon. Se voi myös ilmoittaa soveltavansa yleissopimusta ainoastaan sellaisiin sopimuksiin tai muista oikeussuhteista aiheutuviin riitakysymyksiin, joita tällaisen ilmoituksen tekvän valtion kansallisen lainsäädännön mukaan pidetään luonteeltaan kaupallisina.

II artikla

1. Jokaisen sopimusvaltion on tunnustettava päteväksi kirjallinen sopimus, missä sopimuspuolet sitoutuvat alistamaan välitysmenettelyyn kaikki tai tietyt riitakysymyksensä, jotka ovat aiheutuneet tai voivat aiheutua niiden välisestä tietyistä sopimuksesta tai muusta oikeussuhteesta ja joiden kohde on välitysmenettelytietä ratkaistavissa.
2. "Kirjallisella sopimuksella" tarkoitetaan sopimuspuolten allekirjoittamassa sopimuksessa tai välitystuomiosopimuksessa olevaa taikka kirjeiden ja sähkösanomien vaihtoon sisältyvää välitystuomiolauseketta.
3. Kun sopimusvaltion tuomioistuimessa on pantu vireille asia, josta asianosaiset ovat tehneet tässä artiklassa tarkoitetun sopimuksen, tuomioistuimen tulee toisen asianosaisen pyynnöstä osoittaa asianosaiset turvautumaan välitysmenettelyyn, jollei se katso mainittua sopimusta mitättömäksi, vaikutusta vailla olevaksi tai mahdottomaksi täyttää.

III artikla

Jokaisen sopimusvaltion on tunnustettava välitystuomio sitovaksi ja seuraavissa artikloissa mainituin edellytyksin pantava se täytäntöön sillä alueella voimassa olevien

menettelysääntöjen mukaisesti, missä välitystuomioon on vedottu. Sellaisten välitystuomioiden tunnustamiselle ja täytäntöönpanolle, joihin tätä yleissopimusta sovelletaan, ei saa määrätä olennaisesti ankarampia ehtoja tai korkeampia maksuja kuin mitä on määrätty kotimaisten välitystuomioiden tunnustamiselle ja täytäntöönpanolle.

IV artikla

1. Edellisessä artiklassa mainittua tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten tulee sitä pyytävän asianosaisen, hakemusta tehdessään, esittää:

- a) alkuperäinen välitystuomio asianmukaisesti vahvistettuna tai asianmukaisesti oikeaksi todistettu jäljennös siitä;
- b) II artiklassa tarkoitettu alkuperäinen sopimus tai asianmukaisesti oikeaksi todistettu jäljennös siitä.

2. Jollei mainittu välitystuomio tai sopimus ole laadittu sen maan virallisella kielellä, missä välitystuomioon on vedottu, tulee välitystuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyytävän asianosaisen hankkia näistä asiakirjoista käänös tälle kielelle. Käännöksen tulee olla virallisen tai valantehneen kielenkääntäjän taikka diplomaattisen tai konsulivirkamiehen oikeaksi todistama.

V artikla

1. Välitystuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano voidaan sen asianosaisen pyynnöstä, jota vastaan välitystuomioon on vedottu, evätä vain ehdolla, että sanottu asianosainen esittää sen maan asianomaiselle viranomaiselle, missä tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyydetään, selvityksen siitä, että

- a) II artiklassa tarkoitetun sopimuksen sopimuspuolet näihin sovellettavan lain mukaan olivat oikeustoimikelpoisuutta vailla tai että mainittu sopimus ei ole pätevä sen lain mukaan, jonka alaisuuteen sopimuspuolet ovat alistaneet sopimuksen taikka, viittauksen puuttuessa tästä, sen maan lain mukaan, missä välitystuomio on annettu; tai
- b) asianosainen, jota vastaan välitystuomioon on vedottu, ei ole saanut asianmukaista tietoa välimiehen määräämisestä tai välitysmenettelystä tai on muutoin ollut estynyt ajamasta asiaansa; tai
- c) välitystuomio koskee riitakysymystä, jota ei ole välitystuomiosopimuksessa tarkoitettu tai joka ei ole välitystuomiolausekkeen edellyttämä, taikka se sisältää ratkaisuja asioista, jotka jäävät välitystuomiolausekkeen tai -sopimuksen määräysten ulkopuolelle, kuitenkin niin, että mikäli ne ratkaisut, jotka koskevat välitysmenettelyyn alistettuja asioita, voidaan erottaa niistä ratkaisuista, jotka koskevat välitysmenettelyyn alistamattomia asioita, voidaan välitystuomio ensiksi mainituilta osin tunnustaa päteväksi ja panna täytäntöön; tai

d) välitysoikeuden kokoonpano tai välitysmenettely ei ole asianosaisten välisen sopimuksen mukainen tai, tällaisen sopimuksen puuttuessa, sen maan lain mukainen, missä välitysmenettely on tapahtunut; tai

e) välitystuomio ei vielä ole tullut asianosaisia sitovaksi tai että se on peruutettu tai sen täytäntöönpano lykätty sen maan asianomaisen viranomaisen toimesta, missä tai minkä maan lain mukaan välitystuomio on annettu.

2. Välitystuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano voidaan myös evätä, mikäli sen maan asianomainen viranomainen, missä tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyydetään, toteaa:

a) ettei riitakysymyksen kohdetta tämän maan lain mukaan voida alistaa välitysmenettelyyn; tai

b) että tuomion tunnustaminen tai täytäntöönpano on tämän maan oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista.

VI artikla

Jos välitystuomion peruuttamista tai sen täytäntöönpanon lykkäämistä on pyydetty V artiklan 1 kappaleen e kohdassa tarkoitetulta asianomaiselta viranomaiselta, voi se viranomainen, jonka puoleen välitystuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten on käännytty, mikäli se katsoo tarpeelliseksi, lykätä välitystuomion täytäntöönpanoa koskevan päätöksen antamisen ja tuomion täytäntöönpanoa hakevan asianosaisten pyynnöstä myös määrätä toisen asianosaisten asettamaan sopivan vakuuden.

VII artikla

1. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta sopimusvaltioiden tekemien välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien monen- tai kahdenvälisten sopimusten pätevyyden eivätkä riistä keneltäkään asianomaiselta oikeutta vedota välitystuomioon sillä tavoin ja siinä laajuudessa kuin sen maan laki ja sopimukset, missä tähän välitystuomioon on vedottu, sallivat.

2. Genevessä 1923 tehty välitysehtoja koskeva pöytäkirja samoin kuin Genevessä 1927 tehty sopimus ulkomaisten välitystuomioiden täytäntöönpanosta lakkaavat olemasta voimassa sopimusvaltioiden välillä sinä päivänä ja siinä laajuudessa kuin nämä tulevat tämän sopimuksen sitomiksi.

VIII artikla

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten 31 päivään joulukuuta 1958 jokaiselle Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenvaltiolle samoin kuin jokaiselle muulle valtiolle, joka on jonkin Yhdistyneiden Kansakuntien erityisjärjestön jäsen tai tämän jälkeen tulee sen jäseneksi taikka joka kuuluu kansainvälisen tuomioistuimen

perussääntöön taikka myöhemmin liittyy siihen tai jolle Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous on esittänyt kutsun.

2. Tämä yleissopimus on ratifioitava ja ratifioimiskirja talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

IX artikla

1. Tähän yleissopimukseen voivat liittyä kaikki VIII artiklassa mainitut valtiot.

2. Liittyminen tapahtuu tallettamalla liittymiskirja Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

X artikla

1. Jokainen valtio voi allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen ilmoittaa, että yleissopimus on oleva voimassa kaikilla tai joillakin niistä alueista, joiden kansainvälisistä suhteista se vastaa. Tällainen ilmoitus tulee voimaan samanaikaisesti yleissopimuksen tullessa voimaan asianomaisen valtion osalta.

2. Milloin tahansa tämän jälkeen voidaan tällaisen soveltamisen ulottaminen toteuttaa ilmoittamalla siitä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille ja se tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, kun Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin on tämän ilmoituksen vastaanottanut, tai sinä päivänä, jona yleissopimus tulee voimaan asianomaisen valtion osalta, riippuen siitä, kumpi näistä päivämääristä on myöhäisempi.

3. Mitä tulee niihin alueisiin, joihin nähden yleissopimus ei tule voimaan sitä allekirjoitettaessa, ratifioitaessa tai liittäessä siihen, on jokaisen asianomaisen valtion harkittava mahdollisuutta ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tämän yleissopimuksen soveltamisen ulottamiseksi koskemaan näitä alueita, edellyttäen että, milloin tämä on perustuslaillisista syistä tarpeen, näiden alueiden hallitukset antavat siihen suostumuksensa.

XI artikla

Liittovaltioon tai valtioon, joka ei ole yhtenäisvaltio, on seuraavia määräyksiä sovellettava:

a) Tämän yleissopimuksen niiden artiklojen osalta, jotka kuuluvat liittovaltion asianomaisen elimen lainsäädäntövaltaan, ovat liittovaltion hallituksen velvoitukset samat kuin niiden sopimusvaltioiden, jotka eivät ole liittovaltioita;

b) Tämän yleissopimuksen niiden artiklojen osalta, jotka kuuluvat niiden osavaltioiden tai maakuntien lainsäädäntövaltaan, joilla ei liittovaltion valtiomuodon perusteella ole velvollisuutta ryhtyä lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin, liittovaltion hallituksen on

saatettava nämä artiklat myönteisine suosituksineen niin pian kuin mahdollista osavaltioiden tai maakuntien asianomaisten viranomaisten tietoon;

c) Sopimuspuolena olevan liittovaltion on jokaisen muun sopimusvaltion pyynnöstä, joka toimitetaan perille Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin välityksellä, annettava tietoja liittovaltion ja sen eri alueiden lainsäädännöstä ja käytännöstä, sikäli kuin ne koskevat yleissopimuksen jotakin erityistä määräystä, ja tulee tiedoista käydä selville, missä määrin tämä määräys on saatettu voimaan lainsäädännöllisin tai muin toimenpitein.

XII artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona kolmas ratifioimis- tai liittymiskirja talletettiin.

2. Jokaisen valtion osalta, joka ratifioi tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen kolmannen ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen, se tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona tämä valtio on tallettanut ratifioimis- tai liittymiskirjansa.

XIII artikla

1. Jokainen sopimusvaltio voi irtisanoa tämän yleissopimuksen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille osoitetulla kirjallisella ilmoituksella. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua sen päivän jälkeen, jona pääsihteeri vastaanotti ilmoituksen.

2. Jokainen valtio, joka on tehnyt X artiklan mukaisen ilmoituksen, voi milloin tahansa sen jälkeen ilmoittaa Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille, että yleissopimus lakkaa olemasta voimassa asianomaisen alueen osalta vuoden kuluttua sen päivän jälkeen, jona pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

3. Tätä yleissopimusta sovelletaan jatkuvasti sellaisiin välitystuomioihin, joiden tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskeva menettely on pantu vireille ennen irtisanomisen voimaantuloa.

XIV artikla

Sopimusvaltiolla ei ole oikeutta vedota tähän yleissopimukseen muihin sopimusvaltioiden nähden suuremmissa laajuudessa, kuin mitä se itse on yleissopimuksen sitoma.

XV artikla

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri ilmoittaa VIII artiklassa mainituille valtioille:

a) VIII artiklan mukaisesta yleissopimuksen allekirjoittamisesta ja ratifioimisesta;

- b) IX artiklan mukaisesta liittymisestä;
- c) I, X ja XI artiklan edellyttämistä ilmoituksista;
- d) siitä päivästä, jona tämä yleissopimus XII artiklan mukaisesti tulee voimaan;
- e) XIII artiklan mukaisesta irtisanomisesta ja ilmoituksesta.

XVI artikla

1. Tämä yleissopimus, jonka englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien arkistoon.
2. Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri lähettää oikeaksi todistetun jäljennöksen tästä yleissopimuksesta VIII artiklassa mainituille valtioille.